

Отже, оскільки позиція податківців не відповідає нормам ПК, сільгосп підприємство має самостійно вирішувати, як учинити в даному випадку. Якщо воно вирішить:

- діяти, як того вимагають норми ПК, то йому не треба нараховувати ПДВ на отриману компенсацію. Але при цьому воно має нарахувати ПЗ відповідно до п. 198.5 ПК на вартість втрачених

перевізником товарів у зв'язку з їх негосподарським використанням;

- дослухатися до думки ДФС, то доведеться нарахувати ПЗ виходячи з усієї суми компенсації. Але тоді нараховувати ПЗ згідно з п. 198.5 ПК не потрібно. Адже якщо розцінювати компенсацію збитків як компенсацію вартості товарів, то про їх негосподарське використання не йдеться.

Мирослава ГАЙДУК, консультант із питань бухгалтерського обліку та оподаткування

ЯК КОРИГУВАТИ ВІДПУСКОВІ, ЯКЩО ПРАЦІВНИКОВІ НАРАХОВУВАЛАСЯ ІНДЕКСАЦІЯ, ДОПЛАТА ДО МЗП ТА ЛІКАРНЯНІ?

У січні 2018 року працівникові встановили оклад у розмірі 3 000 грн., а в січні 2019 року – у розмірі 3 600 грн. Працівникові нараховували доплату до мінімальної заробітної плати (далі – МЗП) та індексацію зарплати. У жовтні працівник хворів 10 днів із 2-го до 11-го числа, і йому було нараховано лікарняні в розмірі 1 000 грн. У травні 2019 року працівник іде у відпустку. Як розрахувати відпусткові з урахуванням усіх виплат і підвищення окладів?

Згідно з п. 10 Порядку, затвердженого постановою КМУ від 08.02.95 р. № 100 (далі – Порядок № 100), у разі підвищення посадових окладів (тарифних ставок) у розрахунковому періоді або в періоді, коли працівник був у відпустці, суму відпусткових, що нараховуються працівникові, потрібно відкоригувати з урахуванням нового окладу. Для цього визначають коефіцієнт коригування, поділивши оклад, установлений працівникові після підвищення, на оклад, який був у нього до підвищення.

Коригуванню на коефіцієнт підвищення окладів (ставок) підлягають усі виплати, що включаються в розрахунок середньої зарплати для нарахування відпусткових, у тому числі й доплата до МЗП, суми індексації зарплати, лікарняні, раніше нараховані відпусткові та інші виплати (див. лист Мінсоцполітики від 10.05.17 р. № 1380/0/101-17/282). Повний перелік таких виплат наведено в п. 3 Порядку № 100.

Розрахунок коригування відпусткових розглянемо на умовному прикладі.

Приклад

МЗП у 2018 році згідно із законодавством становила 3 723 грн. Тому працівникові в 2018 році проводили доплату до МЗП у розмірі 723 грн. (3 723 грн. – 3 000 грн.). У жовтні працівник хворів із 2-го до 11-го числа, і оклад за відпрацьовані 14 робочих днів (далі – р. д.) жовтня становитиме 1 909,09 грн. (3 000 грн. : 22 р. д. x 14 р. д.), а доплата до МЗП за ці дні – 460,09 грн. (723 грн. : 22 р. д. x 14 р. д., де 22 р. д. – це норма робочих днів жовтня).

Крім того, у листопаді та грудні 2018 року працівникові повинна була нараховуватися індексація зарплати в сумі 73,64 грн. і 76,84 грн. відповідно. Тоді доплата до МЗП у цих місяцях становитиме 649,36 грн. (3 723,00 грн. – 3 000,00 грн. – 73,64 грн.) і 646,16 грн. (723,00 грн. – 76,84 грн.) відповідно.

2019 року МЗП становить 4 173 грн., і працівникові проводять доплату до неї в розмірі 573 грн. (4 173 грн. – 3 600 грн.).

Працівник іде у відпустку в травні, тому розрахунковий період для нарахування відпусткових – із травня 2018-го до квітня 2019 року. У цьому періоді було одне підвищення окладу, і коефіцієнт коригування відпусткових становитиме – 1,2 (3 600 грн. : 3 000 грн.).

Знайдемо відкориговану суму заробітку за розрахунковий період:

- за період із травня до вересня 2018 року:

$$(3\,000 \text{ грн.} + 723 \text{ грн.}) \times 1,2 \times 5 \text{ міс.} = 22\,338 \text{ грн.};$$

- жовтень:

$$(1\,909,09 \text{ грн.} + 460,09 \text{ грн.} + 1\,000,00 \text{ грн.}) \times 1,2 = 4\,043,02 \text{ грн.};$$

- листопад:

$$(3\,000,00 \text{ грн.} + 73,64 \text{ грн.} + 649,36 \text{ грн.}) \times 1,2 = 4\,467,60 \text{ грн.};$$

- грудень:

$$(3\,000,00 \text{ грн.} + 76,84 \text{ грн.} + 646,16 \text{ грн.}) \times 1,2 = 4\,467,60 \text{ грн.};$$

- із січня до квітня 2019 року:

$$(3\,600 \text{ грн.} + 573 \text{ грн.}) \times 4 \text{ міс.} = 16\,692 \text{ грн.}$$

Разом – 52 008,22 грн. (22 338,00 грн. + 4 043,02 грн. + 4 467,60 грн. + 4 467,60 грн. + 16 692,00 грн.).

Середньоденна зарплата для нарахування відпусткових становитиме:

$$52\,008,22 \text{ грн.} : (365 \text{ к. д.} - 11 \text{ св. д.}) = 146,92 \text{ грн.}$$

Мирослава ГАЙДУК, консультант із питань бухгалтерського обліку та оподаткування

ЯК КОРИГУВАТИ ВІДПУСТКОВІ, ЯКЩО ПІДВИЩУВАЛИСЯ ОКЛАДИ?

На підприємстві підвищувалися оклади всім працівникам у січні 2018-го та січні 2019 року. Підвищення їх відбудеться також із 1 червня 2019 року. Як з урахуванням такого підвищення відкоригувати відпусткові працівникам, які йтимуть у відпустку у травні, червні та липні 2019 року?

Нагадаємо, що в разі підвищення посадових окладів (тарифних ставок) у розрахунковому періоді або в періоді, коли працівник був у відпустці, суму відпусткових, що нараховуються працівникові, потрібно відкоригувати з урахуванням нового окладу. Це треба, щоб не допустити зниження середньої зарплати за час відпусток.

Коригування відпусткових повинні проводити всі працедавці: підприємства всіх форм власності та фізособи-підприємці (див. лист Мінсоцполітики від 17.05.18 р. № 838/0/101-18). Не проводять коригування відпусткових, лише якщо зарплату було підвищено окремим працівникам, наприклад у зв'язку з присвоєнням вищого розряду, переведенням на іншу вищеоплачувану роботу тощо (абзац третій п. 10 Порядку обчислення середньої заробітної плати, затвердженого постановою КМУ від 08.02.95 р. № 100, далі – Порядок № 100).

Правила коригування відпусткових передбачено п. 10 Порядку № 100. Для цього розраховують коефіцієнт коригування шляхом ділення нового окладу (після підвищення) на попередній оклад (до підвищення) (див. лист Мінсоцполітики від 10.05.17 р. № 1380/0/101-17/282). Коефіцієнт визначається для кожного працівника окремо.

Розрахований коефіцієнт (або декілька коефіцієнтів, якщо зарплата підвищувалася декілька разів) помножують на суми виплат працівникові за період до підвищення окладу. Отже, отримуємо відкориговану зарплату, на підставі якої визначається середній заробіток для розрахунку відпусткових. Зарплата в місяці розрахункового періоду, в якому відбулося підвищення посадових окладів (тарифних ставок), не коригується.

Порядок проведення коригування відпусткових розглянемо на прикладі, умови якого визначено читачем.